

Adviesraad sociaal domein HBEL
t.a.v. voorzitter mw. Y. van Dam
yvonne.vandam@planet.nl

Onderwerp: Reactie voorstel inkomenstoets hulp bij het huishouden

Huizen:

Uw brief van: 24 november 2022

Nummer: Z.254607

D.1437464

Uw kenmerk:

Bijlagen: div.

Bij beantwoording van deze brief, graag datum, nummer en onderwerp vermelden.

Geachte mevrouw Van Dam,

Op 24 november jl. ontvingen de colleges van de gemeenten Huizen, Laren, Blaricum en Eemnes uw advies over de voorgestelde aanpassingen van de verordening sociaal domein. De belangrijkste aanpassing is het invoeren van een inkomenstoets voor de Wmo-voorziening hulp bij het huishouden.

In deze brief geven we een reactie op de punten uit uw advies, ook namens de colleges van de gemeenten Laren, Blaricum en Eemnes:

1. De inkomenstoets is in strijd met de Wet en de uitspraak van de Centrale raad van Beroep (uitspraak d.d. 26 mei 2021 in het geval Zwijndrecht).

In het definitieve raadsvoorstel is explicieter dan in het concept aangegeven, dat de inkomenstoets in strijd is met de letter van de Wmo 2015, maar wel in overeenstemming is met de geest van de wet (inwoners alleen ondersteunen wanneer ze niet zelfredzaam zijn). Ook is beter gemotiveerd, waarom we kiezen voor een inkomenstoets, wat de risico's zijn en wat het alternatief is.

Voor wat betreft de door u genoemde uitspraak van de Centrale raad van Beroep: dit gaat over een casus, die betrekking heeft op de Jeugdwet, waardoor die in dit kader niet relevant is. Uitspraken, die betrekking hebben op financiële draagkracht voor de Wmo voorziening hulp bij het huishouden, waren al verwerkt in het raadsvoorstel.

2. De voorgenomen inkomenstoets wijkt af van voorgenomen kabinetsplannen.

In het raadsvoorstel is nu beter aangegeven waarom de voorgenomen inkomenstoets afwijkt van de voorgenomen kabinetsplannen.

a) *200% minimumloon is niet gelijk aan 185% sociaal minimum.*

Dat klopt en dat is bewust gedaan. Een inkomenstoets van 200% van het minimumloon van 21 jaar en ouder inclusief vakantiegeld is fors hoger dan een inkomen van 185% van het sociaal minimum. Hierdoor komen alleen de mensen met een inkomen van ten minste € 44.500,- niet in aanmerking voor hulp bij het huishouden.

b) *Er is geen sprake van een hogere eigen bijdrage, maar van het weigeren van een voorziening boven een draagkrachtnorm.*

Dat klopt; het invoeren van een hogere eigen bijdrage door de gemeente is praktisch niet uitvoerbaar. Daarom is gekozen voor een hoge draagkrachtnorm. Inwoners boven deze norm hebben naar verwachting geen financieel voordeel van hulp bij het huishouden via de Wmo na invoering van de landelijke inkomensafhankelijke eigen bijdrage.

3. *In de werkinstructie worden inwoners niet gewezen op de mogelijkheid van gratis cliëntondersteuning. Het is belangrijk dat ze goed op de hoogte zijn van hun juridische positie.*

Wij zijn het met u eens dat inwoners goed geïnformeerd moeten zijn over hun juridische positie. Daarom zullen we dit in de communicatie over de inkomenstoets meenemen, zoals al was aangegeven in het raadsvoorstel. Zoals altijd, worden inwoners voorafgaande aan een gesprek met een gemeentelijke (Wmo) consulent gewezen op de mogelijkheid van cliëntondersteuning. Dit is een standaard werkwijze waarover wij u al eerder geïnformeerd hebben. De werkinstructie draagkrachtnorm is een intern document, dat uitsluitend gericht is op de gespreksvoering over financiële zelfredzaamheid. Het toevoegen van cliëntondersteuning aan deze specifieke werkinstructie heeft daarom geen toegevoegde waarde.

4. *De kwantitatieve gegevens over de omvang van het probleem en de te verwachten effecten ontbreken.*

De exacte omvang van de wachttijd voordat hulp bij het huishouden ingezet kan worden, konden we niet achterhalen bij de Regio Gooi & Vechtstreek, omdat dit afhangt van verschillende factoren, met name de noodzaak om snel te starten, maar ook de keus van een inwoner voor een specifieke aanbieder en de flexibiliteit van de inwoner bij het inplannen van het dagdeel waarop schoongemaakt wordt. In ieder geval is duidelijk dat de wachttijd vanwege personeelstekort momenteel vaak langer is dan volgens het contract is toegestaan.

De exacte effecten door een vermindering van de toestroom van inwoners die een beroep gaan doen op hulp bij het huishouden en de daarbij horende financiële consequenties zijn niet in beeld te brengen. Doordat wij momenteel niet vragen naar het inkomen, weten we simpelweg niet hoe veel inwoners met een inkomen boven 200% van het minimum inkomen momenteel gebruik maken van hulp bij het huishouden via de Wmo en hoe veel toestroom we op basis van de vergrijzing kunnen verwachten. Op basis van gegevens vanuit het CBS en de al ingevoerde inkomenstoets in de gemeente Laren kunnen we wel een grove schatting maken. Hierna ziet u een voorzichtige raming:

Gemeente	Verwacht effect (minder aanvragen en afwijzingen) op basis inkomen	Verwachte jaarlijkse besparing
Blaricum	8 tot 13 maal	€ 21.000 tot € 35.500
Eemnes	7 tot 12 maal	€ 19.500 tot € 32.500
Huizen	34 tot 57 maal	€ 96.000 tot € 160.000
Laren	ca. 7 maal	ca. € 20.000

5. De consequenties voor de werknemers hulp bij het huishouden ontbreken.

Er is momenteel een tekort aan medewerkers hulp bij het huishouden bij de door de gemeente gecontracteerde aanbieders. Verder wordt de inkomenstoets alleen uitgevoerd bij inwoners, die nog geen hulp bij het huishouden hebben, dus niet bij herindicaties. Om deze reden worden er geen consequenties voor de werkgelegenheid van medewerkers hulp bij het huishouden verwacht.

6. Bij het voor inwoners ingewikkelde artikel 7.3.3 eerste lid missen we een toelichting. Deze toelichting is nu toegevoegd.

7. In artikel 7.2.1 staat een ingewikkelde verwijzconstructie naar artikel 2.3.6 2^e en 5^e lid van de Wmo 2015, waarin weer verder wordt doorverwezen.

Na raadpleging van de modelverordening Wmo van de Vereniging van Nederlandse gemeenten, bleek dat dit artikel eenvoudiger kan worden verwoord. We hebben artikel 2.3.6 lid 2 als volgt aangepast: "Het college verstrekt een pgb in overeenstemming artikel 2.3.6 van de Wmo. Wanneer de aanvraag betrekking heeft op kosten, die de cliënt voorafgaand aan de indiening van de melding heeft gemaakt, verstrekt het college geen pgb."

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Ter informatie hebben wij het definitieve raadsvoorstel met bijbehorende stukken bij deze brief gevoegd.

Vragen

Hebt u op dit moment vragen? Neemt u dan contact op met E.M. Giezen - Giezeman van de afdeling Maatschappelijke beleid, bereikbaar op 035-5281268 of via e.giezen@huizen.nl.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders,

J.P. Cnossen
gemeentesecretaris

N. Meijer
burgemeester